

Rodziny ś.p. Marty skorko-Barańskiej z domu Zdrojewskiej pochodząca z dalekich kresów Rzeczypospolitej, z pod Mohylewa, cechował tę rodzinę głęboki patriotyzm. Potem zamieszkali w Wilnie, gdzie w 1934 roku ukończyła studia w zakresie fizyki na USB i podjęła pracę w szkolnictwie najpierw jawnym a potem w tajnym.

Równocześnie już w końcu 1941 roku rozpoczęła działanie w Armii Krajowej w ^{dziale}dziale łączności konspiracyjnej komendy Okręgu Wileńskiego t.zw. V_k pod dowództwem swojej ucznicy "Jagienki" Zofii Dąb Biernackiej - początkowo ~~jak~~ prowadząc punkt kontaktowy, następnie została kierownikiem kancelarii - komórki szyfrów szefa sztabu Okręgu. Przyjęła pseudonim "Irena". Komórka ta rozwinęła się potem tworząc zespół 6 szyfrantek i maszynistek.

Po powołaniu sztabu operacyjnego w Polu, w początku czerwca 1944 roku została oddelegowana na stanowisko szyfrantki i maszynistki komendy Okręgu najpierw w Dziewieniszkach, potem w Wołkorabiszkach.

Po zakończeniu powstania w Wilnie "Irena" dostała rozkaz powrotu do Wilna. W tym czasie przestała działać komórka V_k, "Jagienkę" oddelegowano do Warszawy celem przekazania całej prawdy o podstępnym aresztowaniu ~~członków~~ komendy Okręgu, a "Irena" kontynuowała pracę w tajnym szkolnictwie.

Jak dotąd w żadnym poważnym opracowaniu historyków niema wiadomości ani o pracy tej komórki ani o pracy "Ireny". Nic to nie dziwi, bo komórka była bardzo silnie zakonspirowana, a "Irena" odznaczała się wielką skromnością i nigdy nie słyszałam, by opowiadała o swojej pracy. ~~Wiedziałyśmy trochę o jej pracy, gdyż dobrze się znałyśmy, mieszkaliśmy blisko siebie, miałam też czasem kontakty w związku z pracą w Armii Krajowej., dlatego też uniknęła ona aresztu i~~

Wiedziałyśmy ^{tylko}trochę o jej pracy, gdyż dobrze się znałyśmy, mieszkaliśmy blisko siebie, miałam też czasem kontakty w związku z pracą w Armii Krajowej., dlatego też uniknęła ona aresztu i

W ostatnich latach naciskałam silnie na "Irenę" by napisała o swej pracy tak, by został ślad w historii. Niechętnie, ale się zgodziła i napisany przez nią biogram został wydrukowany w "Wileńskich Rozmaitościach" wydawnictwa z Bydgoszczy.

Ostatnio z Londynu otrzymałam obietnicę otrzymania bardziej szczegółowych danych o pracy "Ireny" i o komórce szyfrów.

Anabela

